

● Houslista Mistr Josef Suk, pravnuk Antonína Dvořáka a vnuk skladatele Josefa Suka, dosáhl během svého života takové proslulosti, jaké se dostalo jen málokterému z našich umělců. Stal se totiž legendou uznávanou nejen ve své rodné vlasti, ale i v blízkém či dalekém zahraničí, v němž za vše než padesát let své oslňující kariéry procestoval, podobně jako jeho neméně slavný dědeček s Českým kvartetem, doslova křížem krážem téměř všechny kontinenty. S Josefem Sukem se tak měli možnost setkávat návštěvnici i těch nejproslulejších koncertních svatostánků, kteří ho slýchávali po boku největších hvězd své doby Henrykem Szeryngem, André Navarrou, Salvatorem Accardem či Claudiem Arrauem počínaje a Wolfgangem Sawallischem nebo Georgem Soltim konče... → strana 3

● Festival hudebních snímků Zlatá Praha probíhal již po 46. na pražském Žofině, kde byl také pořádán slavnostní závěrečný koncert, na němž byla zástupcem vítězných filmů předána i všechna ocenění. Za celkového vítěze vyhlásila pětičlenná porota v čele se švédským producentem Urbanem Lassonem pořad německé společnosti Euroart Music s názvem El Sistema. Film je dokumentem o venezuelském projektu na podporu mladých hudebníků, díky kterému vznikl úspěšný mládežnický orchestr řízený dirigentem Gustavo Dudamelem. Dvě mimosoutěžní ocenění, Cenu diváků a ocenění Nadace 97, získal snímek režiséra Ondřeje Havelky o mezzosopranistce Magdaléně Kožené, nazvaný prostě Magdalena, který na Zlatou Prahu přihlásila Česká televize Brno... → strana 28

Brittenova Petera Grimese označuji Britové za svoji nejnárodnější operu, což je pro hudební drama, vzniklé uprostřed 20. století, skoro neuvěřitelné. Vidět její nové nastudování v londýnském Coliseu, sídle Anglické národní opery (ENO), která je pokračovatelem proslulé Sadler's Wells Opera Company (dílo premiérovala 7. 6. 1945), je zážitek, který by měl být srovnatelný s Prodanou nevěstou či Rusalkou v pražském Národním divadle. Nová inscenace, jejímž tvůrci jsou hudební ředitel ENO, dirigent Edward Gardner, který letos obdržel Olivierovu cenu udělovanou za „vynikající výsledky v opeře“, režisér David Alden, oceněný v poslední době mj. za úspěšné inscenace Jenífy a Lucie di Lammermoor v ENO a scénograf Paul Steinberg, měla premiéru 9. 5. 2009... → strana 40

● Letos v březnu převzala Cenu Thálie za mimořádný jevištní výkon v oboru opery (konkrétně za roli Alžbety v inscenaci Wagnerova Tannhäusera Národního divadla v Brně) sopranistka Dana Burešová, sólistka pražského Národního divadla, jejíž hvězda v posledních letech výrazně stoupá. A to především zásluhou jejího krásně znějícího hlasu i půvabného zjevu, který propůjčuje svým postavám. Burešová vystudovala zpěv na Pražské konzervatoři a již v pátém ročníku získala angažmá v Jihočeském divadle v Českých Budějovicích. Její první roli byla Zerlina v Donu Giovanni. Poté, co vyhrála konkurs na Mařenku v Prodané nevěstě pro inscenaci Národního divadla v Praze, ji bylo nabidnuto angažmá a od sezony 1992/1993 se stala sólistkou první scény... → strana 46

ROZHOVORY

- 3 · Josef Suk
- 8 · MHF Český Krumlov uzavře violoncellista Kyriil Rodin

UDÁLOSTI

- 10 · Forfest v Kroměříži oslavil dvacet let

FESTIVÁLY, KONCERTY

- 12 · Smetanova Litomyšl potvrdila svůj vysoký standard
- 13 · Hudba tisíců – Mahler Jihlava 2009
- 14 · Z Festivalu komorní hudby v Českém Krumlově
- 16 · Concentus Moraviae dal letos přednost dámám
- 18 · 52. ročník festivalu sborového umění v Jihlavě
- 19 · Gratulace Milana Zelenky Milánu Zelenkovi
- 20 · Opera Pád Antikristův zahájila Festival zakázané hudby

TELEVIZE

- 28 · Zlatá Praha 2009

HORIZONT

- 29 · Jazz na Hradě
- 29 · Červnový jazz a klezmer

DIVADLO · OPERA · BALET · MUZIKÁL

- 31 · Dalibor na začátku normalizace
- 33 · Opavská dramaturgie znova na jedničku – Carská nevěsta
- 34 · Přehlídka českého současného tanče

ZAHRAĐANÍ

- 38 · Světová operní divadla IV.
- VIII. Opery v Los Angeles a San Francisku
- 40 · Brittenův Peter Grimes v Anglické národní opeře
- 41 · Mađarská Salome

STUDIE, KOMENTÁŘE

- 46 · Současná éra české opery
- VIII. Aby se vědělo – Dana Burešová
- 48 · Novinky soudobé hudby
- VIII. Jaroslav Smolka: Hostina habešského císaře
- 55 · Thema con variazioni

KLÍNU A POTOVINY

- 56 · Petr Veber: Václav Snítil a jeho půlstoletí české hudby

SVĚT HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ

- 57 · Ohlédnutí za kongresem Europiano 2009
- 58 · Varhanářství v českých zemích
- VIII. Rieger-Kloss Krnov

revue HUDEBNÍCH NOSIČŮ

- 60 · Od firmy k firmě
- 62 · Recenze CD

FORFEST V KROMĚŘÍŽI OSLAVIL DVACET LET

Olomouc, sál Mozarteum, Galerie G, Dóm sv. Václava; Kroměříž, Arcibiskupský zámek, chrám sv. Mořice, chrám sv. Jana Křtitele, Rotunda v Květné zahradě, Muzeum Kroměřížska
▼ Jan Vrkoč

„Všechno má určenou chvíli a veškeré dění pod nebem svůj čas. Je čas rození i čas umírání, čas sázet i čas trhat, je čas plakat i čas smát se, je čas kameny rozhadzovat i čas kameny sbírat. Je čas hledat i čas ztrácat, čas boje i čas pokoje.“ Slova z biblické knihy Kazatel zhudebnil Petr Eben ve svém sborovém triptychu *Verba Sapientiae*. Člověk skutečně nezná svůj čas. Co je to dvacet let z pohledu věčnosti? Ale v lidském životě dvacet let už něco znamená, může se mnoho přihodit, leccos může dozrát, vyrůst anebo být zapomenuto... Tak i dvacet ročníků jednoho osobitého festivalu jménem Forfest skrývá cenné momenty, na které se nedá jen tak zapomenout. Jsem vlastně už „pamětníkem“, Forfestu jsem se jako divák účastnil pravidelně od jeho druhého ročníku... Pojdme si teď připomenout jen pár střípků z historie festivalu... Na jednom z prvních koncertů Forfestu vystoupil mladý, tehdy ještě neznámý violoncellista Jiří Bártá. Přijížděl pak pravidelně, jedním z jeho nejzdářilejších koncertů bylo v roce 1992 provedení všech tří Sonát pro sólové violoncello Pavla Zemka...

Pro třetí ročník Forfestu doporučil skladatel Petr Eben smíšený sbor z Würzburgu, vedený dirigentem Christianem Kapitzem. Zahajovací koncert byl překvapením pro všechny, kdo v té době ještě neznali hudbu Arvo Párta. Časem se pak v Kroměříži uvažovalo dokonce o udělení čestného občanství Pártovi, škoda, že z toho nakonec sešlo...

Dimitrios Polyzoides roku 1993 udivil publikum tim, že na jediném koncertě zahrál za sebou a bez přestávky všechny Houslové sonaty Eugéna Ysaaye...

Na pátém ročníku Forfestu v roce 1994 zněla Wolf Mass Daniela Lentze. Skladba byla první kompozicí psanou přímo pro Forfest. Sólových partů se ujali slovenská pěvkyně Marie Molnárová a brněnský tenorista Zdeněk Šmukář. Světová premiéra pak měla ohlas dokonce až v zahraničí... Další z mnoha skladeb, které byly napsány pro Forfest, je Exodus slovenského skladatele Romana Bergera. Roku 2000 napsal americký skladatel Daniel Kessner pro Forfest svůj rozsáhlý opus *In the Centre*. O rok později se prezentoval na Forfestu skladbou *Time of River* pro velký orchestr. Hrála jej Filharmonie Bohuslava Martíni ze Zlína...

Při festivalu probíhá jednou za dva roky uměnovědné kolokvium, tradičně na široké téma Duchovní proudy v současném umění. Jednání moderuje česko-švýcarský muzikolog, flétnista a dirigent Andreas Kröper. Príspěvky kolokvia vycházejí od roku 1999 pravidelně ve sbornících a jsou k dispozici na internetu...

A jaký byl letošní Forfest? Jubilejný dvacátý ročník lze charakterizovat nejspíše jako „návrat k jistotám“. V programu přibylo klasických forem na úkor performancí a multimediálních projektů. Slyšeli jsme například recitály varhaníků Hany Ryšavé, Jaroslava Tůmy a Vincenta Rigota, zdařilé autorské koncerty Františka Emmerta nebo Vítěza Zouhara, i skvělý pěvecký recitál Petra Matuszka a Markety Dvořákové. Umělci z Francie, Polska, Německa, Slovenska, Itálie, USA i Slovenska hráli hudbu osvědčených autorů jako je Krzysztof Penderecki, Arvo Pärt, John Cage, Philip Glass, Alfred Schnittke, Grazyna Bacewiczová, Sofia Gubajdulina...

Byl to jistě kvalitní, zajímavý a poučný program, ale podle mě je to přece jen ještě málo. Nejmladší česká skladatelská generace v programu zcela chyběla, a to je škoda.

V daleko lepším světle se ukázala slovenská skladatelská scéna. Koncert 24. 6. ve Sněmovním sále Arcibiskupského zámku dal dobré nahlédnout do současné situace na Slovensku. Mladý klavirista a skladatel Ivan Buffa představil ve svém recitálu jednak skladby Milana Slavíckeho, Hanuše Bartone a Alfréda Schnittkeho, záslužnější však bylo uvedení slovenských autorů všech generací - hrály se skladby Vladimíra Godára, Vladimíra Bokese, Petera Machajdika, Sonáta Romana Bergera a Passacaglia piccola Jozefa Podprockého. Pozornost vzbudil týmový projekt *Kvintové variácie slovenských skladatelů*.

V roce 2007 se dohodli slovenští skladatelé, že na motiv kvintového intervalu každý z nich napiše libovolnou skladbu pro klavír, ne delší než tři minuty. Zájem byl veliký, takže nakonec se zapojilo přes 40 skladatelů, od začínajících až po ty nejzkušenější! Z více než čtyřiceti skladeb jsme jich na koncertě slyšeli pět. Například Petra Oliveira-Bachratá zpracovala zadání ve formě bagately. Její hudba je mysticky tajemná, komplikované pasáže prozrazují možná hlubší filozofický rozdíl... Naproti tomu dílo Vladimíra Bokese *PF 2007* je rozkošná hříčka, sršící hudebním humorem. Stále znovu se navrací stejný interval též kvinty a je překryván nejrůznějšími „variacemi“, odbočkami, celými girlandami navršenými tónového materiálu. Kvinta se vynořuje vždy v těch nejméně očekávaných chvílích... Ivan Buffa ve své skladbě řešil zadání týmového projektu opět jinak - hudbou introvertní, přerušovanou zámlkami ticha, hudbou, která tiše plne jako klidný tok myšlenek, skrytý vnejšímu světu... Týmová kompozice *Kvintové variácie slovenských skladatelů* je zřejmě zdařilým počinem.

S velkými očekávánimi se přiblížil koncert francouzského varhaníka Vincenta Rigota v závěru festivalu Forfest 28. 6. Program byl sestaven ze skladeb francouzských skladatelů a z hudby Petra Ebena.

Hned v první skladbě *Litanies Jehana Alaina* jsme mohli ocenit zajímavé rejstříkování a pečlivou práci s dynamikou. Na poměrně malé ploše Rigot rozehrál množství krásných, obdivuhodně barevných kombinací. *Scherzo Maurice Dupré* bylo hráno poněkud klidněji, než by bylo vhodné, takže jiskřivá, žertovná nálada, jaká by scherzu slušela, trochu chyběla. *Chorál Ó Bože veliký Petra Ebena* hrál Rigot zcela tak, jak si hudba zaslhuje - se zřetellem k tektonice rozklenuté formy, s pečlivě artikulovanými detaily, pregnantně vyslovenými rytmickými prvky, vše v nádherné a mnohovrstevnaté barevnosti. Další v programu ohlášená skladba *Petra Ebena, chorál Svatý Václav*, bohužel, nemohla zaznít, poněvadž varhany v chrámu sv. Mořice přece jen nemají k tomu dostatečnou dispozici. Škoda. Zato jsme uslyšeli rozsáhlý cyklus *Versets sur Victimae Paschali Laudes* skladatele Thierry Escaicha. Pětidílný cyklus však působí poněkud jako cvičení, etuda. Nejzajímavější zněla asi část čtvrtá, vzdáleně připomněla hudbu Arthurua Honeggera. V závěru zazněla skladba *Báh mezi námi Oliviera Messiaena*. Ta je varhaníky

PETROF

Na festivalu vystoupil i slovenský klavírista a skladatel, Ivan Buffa.

oblibená a často hraná; svou libezností, originálností a moderností si ihned získala publikum. Překvapivé harmonie, neobvyklé rytmusy, změny temp a odstiny dynamiky zvládl Rigo s náležitou přesností a nadhledem. Messiaen v jeho po-dání tentokrát zněl skoro jako „hudba z nebe“! Obecenstvo si vyžádalo ještě dva přídavky, a to improvizace, nejprve na staročeský chorál *Svatý Václave* a pak ještě na téma *Promenády z Musorgského Obrázků z výstavy*.

Dvacátý ročník festivalu Forfest - i přes všechna omezení a úsporná opatření - se letos rozšířil z Kroměříže ještě do Olomouce, kde proběhlo 5 koncertů, a součástí festivalu se stala také výstava *Propasti času* Václava Vaculoviče v Bratislavě. Festival opět potvrdil svou životaschopnost. Je dobré, že už i některé evropské instituce uznávají, jaký význam pro současnou hudbu festival má. Jedinečnost Forfestu nejlépe vystihuje gratulační dopis z Amsterdamu, který pořadatelé obdrželi v den zahájení:

„Velmi nás těší, že letos společně oslavujeme již 20. ročník festivalu Forfest. Jistě je to velká věc, že festival existuje tak dlouho a přitom si zachoval stále svou tvář. Pro ty, kdo se zabývají soudobou hudbou, není snadné nalézat vždy dost sil k organizaci, nacházet dobré spolupracovníky a sponzory, a přitom neztratit svou identitu. Evropská konference na podporu nové hudby ECPNM je proto velmi potěšena, že jedním z našich aktivních a dlouholetých členů je také festival Forfest. Je to znamením rozmanitosti a vysoké kvality soudobé hudby v Evropě. Doufáme, že Zdenka a Václav Vaculovičovi budou ve své bohulibé práci pro festival pokračovat i v příštích letech! Blahopřejeme!“ Henk Heuvelmans, výkonný ředitel the ECPNM - European Conference of Promoters of New Music, Amsterdam. ■

FORFEST V KROMĚŘÍŽI OSŁAVIL DVACET LET

Olomouc, sál Mozartium, Galerie G, Dom sv. Václava; Kroměříž, Arcibiskupský zámek, chrám sv. Mořice, chrám sv. Jana Křtitele, Rotunda v Katedrální zahrádce, Muzeum Kroměřížska

■ Jan Vrkoč

„Videte mň ořívnu chvili a nekteré díly pod nebov svým. Je čas rozjet i dal světové, tím sejet i čas trvat, je čas plhat i čas snat se, je čas kavary rozhazovat i čas kouzlet. Je čas blesket i čas zmítat, čas bay i čas polapit.“ Slova českého kněha Razatela zhabenského Přešti ve svém sbírovém triptychu *Voda Saponaria*. Člověk skutečně věří svým časům. Co je to dvacet let a pořehla větrnou? Ale v licháčově životě dneska ještě díky novému, mnohem rychlejšímu přístupu, leccos snad dokázat, vymít až užit zapomenuto... Tak i dnešní ročník jednoho oslavitého festivalu jmenovaného *Forfest* skryje cenné momenty, na které se může jen tak napomenout. Jenom vlastně „zaznamenat“. *Forfestem* jaro se jde dívalci vystřídat pro svého jednoho nejdobrého... Používají si jednoduchou pojďte a sedněte k hudebnímu stolu... Používají si jednoduchou pojďte a sedněte k hudebnímu stolu... Na jednom z premiérových koncertů *Forfesta* vystoupil místní, uždy již neslavný violoncellista Jiří Bártov. Připomíkám, jak přivodil, jednou z jeho nejdramatičtějších koncertů bylo v roce 1993 provedení slavného Sonátu pro solové violoncello Pavla Žaneká.

Prostřednictvím *Forfesta* dojedouvali skladatel Petře Ebenovi až do výročí svého 100. výročí. vedoucí dirigentem Christiana Kapatou. Zahajovací koncert byl převápněn pro všechny, kdo v té době ještě neznali hudebního Alberta Pieta. Časem se pak v Kroměříži uvedovalo dokonce i všechny současně ohlásené Piauci, řada, že a toho užovce celo.

Dnešního Polyzymu roku 1997 udělal publikum tím, že na jediném koncertě měřil ze sebe a bez přestávky všechny československé osoby Eugena Vacula.

Nepatrným extrémem *Forfesta* v roce 1994 měla Wolf-Marien Lötsche. Skalka hrála první komponaci prvního příručku. Síňových partí se spali českou pěvkyní Marie Melánnou a sestrou jejího manžela Zdeněka Šimánka. Světová premiéra nového světa díla dokonce si všem vyměnila...

Další a mnoha skladatelů, které byly naznačeny pro *Forfest*, zde se vystupovali včetně skladatele Sonáty Podhradského a Hudby Petře Ebenové.

Hned v první sáležatě Litoměřice Johanna Altmüller se osvětloval zajímavý reprezentační a přehledový program v dynamiku.

Na poslední malé písni Riga se nechal soudit i kresťanský, obdivuhodný hudebník křesťanství. Seznam Maurice Dhuysu bylo hrušnou posledního klávesisty, než byl všechno, takže poklával, že se začala malá, jaká by schémata dlela, troskou chybí. Chybí! O Bože velký Petře Ebenu hrál Riga: až tak, jak o hudebu zasobuje – se zřetelkem k telesem nezkušené formy, s perlivé artikulacemi detaily, pregnantní využitoumi estetickými prvky, vše v sádberu a anachronizmami baroknosti. Další v programu ohlášení skladba Petře Ebenu, chorál Svatého Václava, hukateli, novobylí sami, poslouchali všechny v chlumu v Motoci přes jen senzaci k tomu dozvěděním disponeti. Skála. Zato jinde rozhýbli rezulující cykly Vesely a Bilecký, Pauček, skladatele Dvořákova. Přehledy cyklů však plnily poněkud jako excentri, studia. Nejsouznamenitější měla asi čistá čtvrtá, vzdáleně připomínala hudební druhu *Homogeny*. V závěru zazněla skladba skladatele nového Nivoseho Menzena. Ta je varhanice

Bežně ještě kvalitní, zajímavý a použitý program, ale podle mě je přece jen ještě stále. Nejnovější česká skladatelská generace v programu zcela chyběla, a to je zkota.

V daleké lepidlo vstě se ukázalo slovenské skladatelské světa. Barocci až 5. se Štrbskou vlnou Archicampalského zámku bylo dobrovolně nahledávanu do současné situace na Slovensku. Mihály Mistrík a skladatel Ivan Buňka představil se svou verzií jednoho skladby Mikloša Slováčka, *Hviezda Borotá* i Alfreda Schnittkeho, skladateleži však bylo uvedení slovenských autorů všechny generace – hrály se skladby Vladimíra Godolja, Vladimíra Baláka, Petera Machajdila, Svetoslava Ressnera Bergera a Pašmarguly piccola Zozsa Podhradského. Posluchači vzbudili téměř projekty *Forfesta* vzniklé slovenských skladatelů.

V roce 2007 se dleložili slovenskí skladateli, že na motiv křesťanského svátku v nichž je mimo hudební skladbu pro slyšení, se delší až tři minuty. Zajímavý výsledek, takže následovalo nejnáročnější převéz skladateli, od nejnáročnějších až po nejnáročnějších! Z výsledků skřítek skladatelů vznikly výsledné skladby, které hrála je muzicky tajemná, komplikované pasti pevnou možností hudební filozofického myšlení... Naproti tomu, illo Vladimíra Baláka PF 2007 je světolský hrdka, sršící hudební harmonie. Stále zazněly množství stejných intervalů, třídy kontingence a je překrýván sejmákem „variancemi“, odbočkami, výčnými gilyandami nověstejnou hudebnou materiálu. Rovněž se vyzrobuje rády v těch nejméně obzvláštních chvilech... Illo Baláka ve své skladbě reál maličkým myšlenkou opět jinak – hudebně introvertní, převápnouši sámohannou ticha, hudební, kterážto příroda písko klimb tak usilovaně, skryt výplňou ročtu... Tým však komponuje Králové vzniklé skladatelské akademie je ažvídějších počátků.

S velkým vzkříšením se přiblížil koncert francouzského varhanika Vincenta Rigota v závěru festivalu *Forfest* 28. 6. První vystoupení se skladatelem francouzského hudebního umění Andrésem Andriamasoňem, když vystoupil pro slavnostní hudební festival na Jeleníku a nejdříve vystoupil v Muzeu v Olomouci z výrobců.

Hned v první sáležatě Litoměřice Johanna Altmüller se osvětloval zajímavý reprezentační a přehledový program v dynamiku.

Na poslední malé písni Riga se nechal soudit i kresťanský, obdivuhodný hudebník křesťanství. Seznam Maurice Dhuysu bylo hrušnou posledního klávesisty, než byl všechno, takže poklával, že se začala malá, jaká by schémata dlela, troskou chybí. Chybí!

O Bože velký Petře Ebenu hrál Riga: až tak, jak o hudebu zasobuje – se zřetelkem k telesem nezkušené formy, s perlivé artikulacemi detaily, pregnantní využitoumi estetickými prvky, vše v sádberu a anachronizmami baroknosti. Další v programu ohlášení skladba Petře Ebenu, chorál Svatého Václava, hukateli, novobylí sami, poslouchali všechny v chlumu v Motoci přes jen senzaci k tomu dozvěděním disponeti. Skála. Zato jinde rozhýbli rezulující cykly Vesely a Bilecký, Pauček, skladatele Dvořákova. Přehledy cyklů však plnily poněkud jako excentri, studia. Nejsouznamenitější měla asi čistá čtvrtá, vzdáleně připomínala hudební druhu *Homogeny*.

V závěru zazněla skladba skladatele nového Nivoseho Menzena. Ta je varhanice

Na festivalu vystoupil i slovenský klarinetista a skladatel, Ivan Buffa.

oblibenou a žádou hrušnou, novou libemou, originálností a směrností si ihned zakála publika. Překapání harmonie, neobvyklý rytmus, směny temp a odstupy dynamiky zdál Buffa v oslněního přesnosti a snažlivosti. Mimořádou v jeho programu tentokrát zazněly také „Jedná a sedí“! Obsahově se vytáhlo ještě dva přibývají, a to improvizace, nejenze na starověkou chvostu Sonaty Václava a pak ještě na titul *Pravoslav* a Muzeum v Olomouci z výrobců.

Dnešní závěr festivalu *Forfest* přes všechna opomíjí a zanechává všechna opomíjí a zanechává v Kroměříži ještě do Olomouce, kde se všechna z koncertu, a v závěru festivalu se stále také vystaví Prognosy českého Václava Hraběška v Benátkách. Festival opět potvrdil svou hudebnostnost. Je dobré, že až několik evropských institucí umírají, aby vznikly proslavenost hudební festival na Jeleníku a nejdříve vystoupí nejvýznamnější dopis s Ausztralskou, který pořadatele ohlásil v den zahájení.

„Věří vás kříž, že bude společný oslavujeme již 20. ročník festivalu *Forfest*. Dále je to všechno o vás, že festival existuje také kvůli vám a proto vás zachováváme všechny hudební, nové a neobvyklé výkazy vás, aby dali vše v orgánu, nechávat všech upokojeností a spoustou, a přitom neztratit svou identitu. Zároveň hudebníci ne podstupují nové hudební ECPNM je proto velmi početnou, že jedou s novými aktivitami a všeobecnějšími činnostmi je také festival *Forfest*. Je to zároveň neznamená v rámci hudební soutěže hudební a Evropského festivalu, že Zdeňka a Václava Hraběška by dala vše všechny před pro festival podstupují i v případě hudebního hudebního festivalu.“ Henk Hrenzelius, výkonný ředitel ECPNM - European Conference of Promoters of New Music, Amsterdam. ■